



**ETT MED TEXTEN.** Vems jobb värdesätts? Vilket slags liv är värdefullt? Helka-Maria Kinnunen ger sig hän Juha Siitanens mångfacetterade text. HANNELE KURKELA



# Endast sjukskötaren är vaken

## MONOLOG

### Sinun tähtesi

av Juha Siltanen. Regi: Juha Siltanen. Scenografi: arbetsgruppen. Dräkter: Noora Salmi. Ljus: Hansku Kurkela. Ljud: Juha Siltanen. På scenen: Helka-Maria Kinnunen. Premiär på Esbo stadsteater 13.3.

■ Den man en gång var, den man ville vara och den man slutligen blev. **Juha Siltanens** monolog ställer de där stora, inte alltid så behagliga frågorna om hur livet med åren artar sig.

I midnattsdimman sitter **Helka-Maria Kinnunens** trötta sjukskötare och vakar hemma hos sin klient, en

kvinnas som lider av minnesstörningar. Vi ser henne inte, de enda livsspåren tycks vara den ödsliga våningen, ett armbandsur, gamla foton i ett album. Men så hittar sjukskötaren den rödpärmade dagboken där hon konfronteras med ett vitalt ungdomsjag – kanske tillhör det klienten eller så henne själv. Hon ställs inför frågan om det existerar ett förflutet jag där någonstans eller om livet bara rinner av en som vattendroppar.

### Poetisk realism

Med ett litet möblemang, en stor stenbumbling och detaljerade ljudbilder skapas rum och stämningar på den kilformade scenen i Norr-

skenshallens foajé. *Sinun tähtesi* är en sådan där sällsynt föreställning där text och skådespelare smälter samman i ett. Kinnunen är så mångsidig, hon berör samtidigt som hon är kvick och rolig, nästan som en ståuppkomiker när vi efter pausen möter henne med röd dräkt, promenadkäpp och en uppsättning småfräcka repliker.

Det är en utmanande text för gestaltning, speciellt andra aktens dialoggytter som är svårare att hålla uppe. Men vilken text! Det tänker jag flera gånger under den nästan två timmar långa föreställningen. Orden både hugger till och smyger sig på. Monologen är poetisk och realistisk, en sandpärla, grov och slät

på samma gång. Den kryper över en mängd frågor, både samhälleliga och personliga: Vems arbete värdesätts? Vilket sorts liv är värdefullt?

Prologen med prinsar och ömmande bröst känns nästan patetisk men så småningom får den lager och dimensioner. Dagboksraderna synas i ett nytt ljus med både humor och gravallvar.

Siltanens tveeggade perspektiv fascinerar. Kvickt slår huvudpersonen till med en dräpande replik – Jäklar så jobbiga gamla människor är! – för att sedan förvandlas till den där gamla, hon som nyss bara var sockervärden och minnesförlust. Alla rymmer universum, fäniga dröm-

mar, en tid när hjärtat tar skutt i valstakt, när allt man tror sig vilja är att vara något för någon. *You'd be so nice to come home to*, sjunger **Cole Porter**.

Sjukskötaren leker nattliga fantasi-lekar med stor inlevelse, självkritik och lustiga Suomi Film-röster. Kanske en sorts spegling av den konstnärliga processens fröjd och svårigheter. Att skriva, regissera, spela teater är att se färger i mörkret, gestalta, fylla i och fantisera.

Pjäsen ställer också frågor om uppoffring. Varför man gör som man gör, knogar sig fram utan något glamouröst innehåll. Och för vem?

**Isabella Rothberg**

029 080 1381, [isabella.rothberg@hbl.fi](mailto:isabella.rothberg@hbl.fi)